

El corral, per Nadal

JOAN MARTÍ

Hi ha solituds inevitables, com hi ha companyies artificials, però per Nadal són moltes les persones que cerquen l'escalfor de la família. Quan hi ha bona harmonia familiar —escriu l'autor— es faran grans esforços per tornar a casa per Nadal. En aquest sentit, el més petit dels detalls o la més discreta de les festes pot ser molt més rica i significativa quan els llaços familiars són realment vigorosos i sans.

La meva àvia m'ha ensenyat a cuinar millor que no ho podria fer cap llibre, va dir Viviana, una noia xinesa que viu a Nord-amèrica. És que creix a Nord-amèrica el nombre de famílies, especialment d'immigrants, entre les quals conviuen diverses generacions, segons deia fa poc *Newsweek*.

Com deuen haver passat el Nadal els solitaris d'Estocolm? Diuen que en el centre d'aquella ciutat el 63 per cent de cases estan habitades per un sol individu. I, a l'Eixample de Barcelona, quants n'hi deu haver que han passat sols el dia de Nadal? Hi ha solituds inevitables, com hi ha companyies artificials. Arregla poca cosa, encara que tingui valor, buscar-se una distracció, donar-se un gust, submergir-se entre la massa de gent o ajuntar-se amb algun amic per tapar la solitud del dia de Nadal, si subsisteix algun problema familiar profund. No sé en quina taula deuen haver segut, quins amics deuen haver acompanyat els prínceps de Gal·les, el dia de Nadal. Però els sociòlegs diuen que la solidaritat sociològica, econòmica, social i religiosa giren per tota la família i en especial, per als fills, entorn del matrimoni.

Una carta feta des d'Austràlia, un petit regal a distància, una festa austera a l'habitació d'un hospital poden ser molt més rics i significatius quan els llaços familiars són realment vigorosos i sans.

Cada ovella al seu corral, per Nadal, pot significar l'esforç immens que fan gran nombre de persones per donar al Nadal un sentit familiar. Sembla talment que la nit llarga i el fred de l'hivern generen una mena de païra

còsmica i tots cerquen entre ombres el retorn a la matriu protectora. Aquella cova de Betlem recorda les entranyes protectores de la terra. El baf del bou i de la mula, les forces elementals de la naturalesa. No sempre és la brúixola de l'explorador el que cal per anar sempre endavant. Teseu no hauria sortit del laberint sense el fil que Ariadna li havia preparat. I la vida és un veritable laberint. Aquests dies, molts i molts buscaran el fil del retorn a l'origen per experimentar encara que només sigui el goig que dona la seguretat familiar.

Quan a Betlem van substituir la menjadora de fang on havia nascut Jesús per una d'argent, i això devia ser al segle IV, sant Jeroni es va queixar. Hauria preferit que continués l'original d'argila. En la pobresa d'una cova i en una menjadora d'argila hi havia un infant i una família d'or.

Prou que n'hi ha d'adolescents i de joves que estiren el fil d'Ariadna per a retornar a la seguretat familiar.

A Bòsnia les bombes ho han trencat tot. Però aquí, en el món ric d'Occident on preval un model individualista, s'ha instaurat una

mena de campí-qui-pugui que porta als trastorns psíquics, al fracàs escolar, la degradació, l'abandó de la llar, el divorci. Quan el matrimoni s'ha desfet, quin corral poden trobar, per Nadal, moltes ovelles? Generalment l'ovella es perd quan s'ha trencat la família. I la família es trenca quan es desfà el matrimoni. Quan hi ha bona harmonia familiar es fan grans esforços per tornar a casa per Nadal. I encara, si no es pot, l'escalf de la llar arriba tan lluny com els raigs del sol que per Nadal torna a créixer, que amb pa i aigua es pot passar un bon Nadal de lluny estant. La tanca del corral són els llaços de l'amor.

S'observen reaccions als corrents destructius de la família de les darreres dècades. A Suècia torna a augmentar el nombre de matrimonis i de fills. El primer ministre C. Bildt ha dit: "La societat està construïda de baix a dalt, a partir de les necessitats individuals i familiars." Una nova política social i fiscal afavoreix la família. Molts diuen que s'ha de retornar a la família el control del seu propi ambient. No s'ha de traspassar a l'Estat ni a la societat.

Als Estats Units hi ha més dones que dei-

xen el treball o en fan un des de casa mentre els fills són petits. O bé ho fa el pare. És veritat que una bona política pot crear lleis favorables a la família. Però, en definitiva, el que cal és un canvi de mentalitat, especialment en les parelles. Perquè ningú des de fora podrà tapar, posant pegats, els forats del matrimoni i la trencadissa s'estendrà cap a la societat.

A Nord-amèrica molts psicoterapeutes, quan eren consultats per matrimonis en crisi, responien frases com aquestes: "El divorci és merament una opció, ni millor ni pitjor que seguir junts"; "el matrimoni i la realització personal no s'exclouen, però és difícil aconseguir totes dues coses juntes"; "les relacions extramatrimonials tenen aspectes saludables".

Ara, alguns comencen a criticar el que en diuen la indústria del divorci, i diuen que l'assessorament matrimonial de vegades no funciona. Els psicoterapeutes comencen a veure que el divorci té un preu molt alt per a la parella i per als fills.

Si el fil d'Ariadna s'ha trencat, qui sap si per molts llocs, aquestes festes de Nadal caldrà fer nusos de reconciliació. S'haurà de marcar senders i d'obrir portes. El pare, la mare, o el seu record, encara escalfaran molts llars. Molts germans es retrobaran. Molts amics es faran arribar senyals d'afecte. La llum de Nadal il·lumina l'esperança de tots. Aquest escalf de Nadal és tan gran que ha d'arribar fins i tot als que no tenen família o la tenen petita, o trencada. Perquè totes les ovelles, totes, per Nadal, busquen el corral.

Joan Martí és bisbe d'Urgell

La Torre de Collserola

JOSEP MARIA SUBIRACHS

Si bé en un primer moment aquella antena de 268 metres d'altura va sorprendre perquè semblava que trenqués el perfil familiar de la muntanya, avui la presència de la Torre de Collserola és ja —segons l'autor— un contrapunt imprescindible al perfil entranyablement cursi del temple del Sagrat Cor del Tibidabo. Per l'autor, aquesta obra és, sens dubte, la més original del món després de la parisenca Torre Eiffel.

Va ser a l'estiu de 1991 quan els barcelonins vàrem ser sorpresos per l'aixecament, en una columna prèviament construïda, d'un curiós edifici de tretze plantes que quedava penjat a 132 metres de la cresta de la serra de Collserola, exactament al turó de la Vilana. Uns mesos després veïem com es *telescopava* l'antena fins a 268 metres d'alçària.

Ens va sorprendre perquè la proporció gegantina d'aquella construcció trencava el familiar perfil de la muntanya; però avui, a dos anys escassos de la seva aparició, la seva presència és un contrapunt imprescindible en el perfil entranyablement cursi del temple del Sagrat Cor del Tibidabo. La seva forma, més semblant a un coet que a la tradicional idea que tenim d'una obra arquitectònica, ajuda, malgrat la seva intrínseca funcionalitat, a crear el clima lúdic del parc d'atraccions.

Quan hom s'hi acosta, a més de l'impacte produït per les seves dimensions, queda sorpres pel cràter de 20 metres de diàmetre i 20 de profunditat, d'on neix la columna, i que permet l'accés a les dependències annexes, que estan soterrades a fi i efecte de causar el mínim deteriorament ecològic.

La pujada per l'exterior del fust per mitjà d'un ascensor transparent és espectacular. Quan s'arriba als 64 metres l'ascensor passa entre el fust i el cos de tretze plantes, que, per la seva forma triangular (que sembla que és la més favorable per esquivar l'empenta dels vents), crea uns celoberts on podem veure els ancoratges que tenen la funció de subjectar l'edifici i, a la vegada, reforçar la part central del fust.

Des del terrat a 132 metres, on queden fixats els cables que establitzten la part superior de la torre, a més de ser una talaia impressionant sobre la ciutat, s'hi pot veure de prop la part alta del fust, així com les antenes, que ens recorden la pedreria d'una joia; i finalment, a dalt de tot, la grua per a ús de la mateixa torre.

El juny de 1988 l'arquitecte britànic Norman Foster, nascut a Manchester el 1935, guanyava el concurs que l'Ajuntament de Barcelona havia convocat per construir una nova torre de comunicacions. L'impacte que causà el projecte de Foster fou enorme, ja que substituïa el gruix habitual d'aquesta classe de construccions amb un fust extremadament prim de quatre metres i mig de diàmetre, i la seva estructura atirantada era més pròpia de les antenes domèstiques de petit format o de l'arquitectura provisional, com la de les tendes dels nòmades o els envelats.

Precisament, algú ha criticat el fet que per tal de sostenir-la sigui necessari atirantar-la, però si tenim present que la *catedral gòtica*,

sens dubte la construcció europea més genuïnament original, necessita unes estructures externes com són els arbotants, crec que els cables de la torre de Foster són totalment lícits i, a més d'utilitaris, són un element estètic imprescindible. Les línies que dibuixen en el cel compensen l'extraordinària esveltesa de la torre amb la lògica sensació d'estabilitat que tota obra arquitectònica ha de tenir.

Aquesta obra és, sens dubte, la torre de comunicacions més original del món després de la Torre Eiffel, i si bé la torre parisenca té encara unes formes que recorden l'arquitectura pètria com els arcs i altres elements ornamentals superflus, no és aquest el cas de la nostra Torre, on tots els elements són purament funcionals.

La Torre de Collserola està lluny tan de la demagògia escenogràfica brutalista del Centre Pompidou com de les formes búmerang, moda anys cinquanta, de l'altra torre construïda en la Barcelona del 92: la de Santiago Calatrava, i s'ha de reconèixer que té en el futur moltes possibilitats de compartir, amb les torres de la Sagrada Família, l'honor de ser la construcció emblemàtica de Barcelona.

Josep Maria Subirachs és escultor

BÚSTIA

Esperit nadalenc

Un any més l'esperit nadalenc va trucar al meu cor. Vaig decidir fer la bona acció de l'any, si més no, guanyar-me voluntàriament un trosset de cel. Després de pensar i repensar vaig optar per fer-me voluntària en algun centre de benestar social o alguna cosa similar durant les festes nadal·lenques, ja que la meua feina actual m'impedia poder donar tot el temps del món com m'hauria agradat fer. La meua sort, però, va ser nul·la. A continuació us relaciono tot un seguit de centres on no vaig trobar resposta, on de manera molt educada es van "passar la pilota", on a la fi, no van poder-me dir res:

1. 010 (van ser els únics que van demostrar interès)
2. Benestar Social
3. Acció Cívica
4. Càritas
5. Voluntariat de Càritas

Joan de Déu

7. Federació Catalana de Voluntariat i de nou Acció Cívica.

Així que, si l'esperit nadalenc s'apodera de vosaltres en aquestes dates, millor que invertiu les vostres forces a seguir lluitant per defensar la natura i respectar el medi ambient, de manera individual!! això sí!! si és que no voleu perdre el temps veient que ni tant sols per bones accions té un centre Barcelona per col·laborar. Pels que mai us rendiu, bona sort!!

PD. Gràcies a R. Creixell, potser la meua bona acció es farà realitat. **Eva Bonet. El Masnou.**

Amics dels Clàssics

Sóc una entusiasta seguidora de l'Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics. El passat 21 de novembre i en el mil·lenniari de la població de Cerve-

lló, ens van oferir un concert preciós.

En la festivitat de Santa Llúcia i a la sala d'actes de la delegació territorial de l'ONCE, a la santa missa oficiada per mossèn Miquel Rodríguez i Sala, l'Orquestra de Cambra va acompanyar la santa missa amb música religiosa i simbòlicament amb el cant dels ocells, va ser deliciós.

Rebin la meua cordial felicitació i, molt en especial, el seu director. **Mestre Joan Pallet i Ibars. Barcelona**

Visca la Pepa!

Si del català que es parla a València en volen dir valencià; del d'Alacant corresponria alacantí; de l'anglès de Califòrnia, californià; del francès de Casablanca, casablanquès. Així, tots contents i Visca la Pepa! Quanta ximpleria, Senyor! **Jaume Prous. Barcelona.**

El que paguem i el que ens tornen

La forta crisi econòmica és evident a tot arreu. En aquests moments, els ciutadans estan sotmesos a fortes pressions fiscals per part dels estaments estatals.

L'altre dia vaig assistir al ple municipal de la meua població, on va tractar-se un tema d'interès públic: l'augment d'impostos.

El regidor tractava de sortir-se tangencialment del tema fan veure als seus oients que l'augment d'impostos afectaria d'una manera quasi imperceptible tots els ciutadans. En finalitzar el ple, vaig demanar la paraula, la qual em va ser concedida a l'acte. La pregunta va consistir a saber, oficialment, els diners que recapta el govern central d'un poble (Sant Vicenç de Castellet) d'uns 7.500 habitants, aproximadament, i els

diners que se'ns tornava. La resposta em va deixar glaçat. De 800.000.000 de pessetes recaptats pel govern central, tan sols se'ns tornen 80.000.000 de ptes, o sigui, aproximadament un 10% del total. Si això es complís, aproximadament, a tots els municipis del país, crec que el govern central en comptes de deutes hauria de nedar en un mar de diners. Des d'aquí demano més solidaritat. Que pensin fer la Federació de Municipis i l'Associació Catalana pel que fa al retorn de diners. Ja que si ens comparem amb Europa, que és el que fa la majoria de gent, he de dir que els governs europeus aporten als seus municipis del 29% al 45% dels diners que recaptin dels propis municipis, la qual cosa comparat amb el 10% que reben els municipis catalans, crec que encara estem molt endarrerits respecte als europeus.

Les Diputacions, les quals

tothom parlava d'abolir, actualment reben el 40% de l'impost sobre AIE, o sigui, encara són reforçades econòmicament. Per tant, considero que tenint una Generalitat com tenim, és incomprensible aquesta multiplicat de funcionaris existents en les Diputacions, ja que havent-hi ordinadors i programes —i això potenciat amb la crisi econòmica actual—, aquests funcionaris serien innecessaris. Però tots els òrgans institucionals, tant la Generalitat, com les Diputacions, com el Govern Civil, volen conservar i augmentar els seus funcionaris, ja que tot són vots, i el poble que pagui.

Animo tots els ciutadans a encetar una campanya, a través de la premsa, per anar coneixent les pressions fiscals a què estan sotmeses les poblacions, o sigui, la relació entre el que paguem i el que ens tornen. **Joan Llovet. Sant Vicenç de Castellet (Bages).**